

Evangelietekst: Joh 12,1-13

¹ Seks dager før påske kom Jesus til Betania der Lasarus bodde, han som Jesus hadde vekket opp fra de døde. ² Der ble det holdt et festmåltid for ham. Marta vartet opp, og Lasarus var blant dem som lå til bords sammen med ham. ³ Da kom Maria med et pund ekte, kostbar nardussalve, og med den salvet hun Jesu føtter og tørket dem med håret sitt. Hele huset ble fylt av duften.

⁴ Da sa Judas Iskariot, en av disiplene, han som siden forrådte ham: ⁵ «Hvorfor ble ikke denne salven solgt for tre hundre denarer og pengene gitt til de fattige?» ⁶ Dette sa han ikke fordi han hadde omsorg for de fattige, men fordi han var en tyv. Det var han som hadde pengekassen, og han pleide å ta av det som ble lagt i den. ⁷ Men Jesus sa: «La henne være! Hun har spart salven til den dagen jeg skal begraves. ⁸ De fattige har dere alltid hos dere, men meg har dere ikke alltid.»

⁹ Det ble kjent i den store mengden av jøder at Jesus var i Betania. Nå kom de dit, ikke bare for hans skyld, men også for å se Lasarus, som han hadde vekket opp fra de døde. ¹⁰ Da la overprestene planer om å drepe Lasarus også. ¹¹ For mange av jødene dro dit på grunn av ham og kom til tro på Jesus. ¹² Dagen etter fikk folkemengden som var kommet til festen, høre at Jesus var på vei inn i Jerusalem. ¹³ Da tok de palmegreiner og gikk ut for å møte ham, og de ropte:

Hosianna!

Velsignet er han som kommer

i Herrens navn,

Israels konge!

Slik lyder det hellige evangelium.

To ganger i året hører vi om da Jesus kom ridende inn i Jerusalem. Første gang er på første søndag i advent. Da begynner kirkeåret med hosianna-rop fra menigheten til minne om da Jesus holdt sitt inntog som konge for å begynne et nådens år. I dagens tekst er eselet utelatt. Det kommer først i neste vers.

Nå har vi fulgt Jesus på hans vei mot Jerusalem i fastetidens tekster. I dag møter Jesus oss ved inngangen til den stille uke. Det dreier seg om Jesus, om Guds avgjørende inngrep i historien for å frelse oss. I kirken kan vi følge dette påskedramaet på nært hold med nattverdgdustjeneste skjærtorsdag, med pasjonsgudstjeneste langfredag, med høytidsgudstjeneste og den store gleden på oppstandelsens dag, som er påskedagen.

Vår tekst starter i Betania. Samme historie står fortalt også hos Matteus og Markus. Disse tekstene er med på å fylle ut teksten fra Johannes-evangeliet. Leser vi disse sammen, finner vi at det var innbudt til gjestebud for Jesus. Det skjedde i Simon den spedalskes hus. Blant gjestene var disiplene, der var Lasarus som Jesus hadde vekt opp fra de døde og Lasarus' to søstre, Marta og Maria.

Marta, som den alltid tjenestevillige, vartet opp for gjestene som vanlig. Da kom hennes søster Maria inn, mens de satt til bords. Vi kan forestille oss at det gikk et gisp gjennom forsamlingen da Maria gikk bort til Jesus og helte den kostbare nardussalven ut over ham, og rommet ble fylt av godlukt. Matteus og Markus nevner kun at Maria salvet hans hode, det var tradisjonen fra gammelt av å salve hodet når noen skulle salves til konge. Tittelen Messias, eller i gresk språkdrakt Kristus, betyr den salvede. Vanligvis skjedde en slik innvielsesseremoni til en kongegjerning innen helt andre rammer enn dette.

Det skjedde også noe annet som var veldig uvanlig. Johannes, som den eneste, nevner at føttene ble salvet. I det så han et tegn. Det var nemlig vanlig å salve føtter i en helt annen sammenheng, det var når et menneske var død og skulle gravlegges. Her griper Johannes poenget. Den gjerningen Jesus skulle utføre som konge, som Kristus og Messias, var å dø. Hos Johannes og Markus gjengis dette sitatet fra Jesus: *«Hun har gjemt salven til den dag jeg skal begraves,»* og hos Matteus: *«Da hun helte denne salven ut over kroppen min, salvet hun meg til min gravferd.»*

Den Messias som skulle komme ridende på et esel var blitt salvet til sin gjerning for å dø. Om ham var det profeten Jesaja har skrevet: *«Han ble såret for våre overtredelser og knust for våre misgjerninger. Straffen lå på ham for at vi skulle ha fred, ved hans sår har vi fått legedom.»*

Det Maria gjorde var uventet. Når noen slik bryter med det man er vant med, kommer det som oftest kritikk. Maria fikk kritikk av Judas: *«Hvorfor ble ikke denne salven solgt for tre hundre denarer og pengene gitt til de fattige?»* Med andre ord: hva skulle denne sløsing være godt for? Judas hadde neppe omsorg for de fattige. Det fortelles at han var en tyv. Det var han som var kasserer for disiplene, og han pleide å ta av det som samlet inn.

Likevel, spørsmålet er viktig, selv om det kom fra Judas. Denne salven kostet omtrent en årslønn, et veldig stort beløp for folk flest. Jesus svarte med å sitere fra 5Mos 15,11: *«De fattige har dere alltid hos dere,»* men så kuttet han det som skulle komme etter: *«Derfor påbyr jeg deg: Lukk villig opp hånden for din bror, for de nødlidende og fattige i landet ditt!»* Dette sitatet hadde nok forsamlingen i Simon den spedalskes hus ventet. I stedet gav Jesus sin støtte til Maria i det han la til: *«... men meg har dere ikke alltid.»* Jesus tenkte nok på sin nært forestående død, oppstandelse og himmelfart.

Jesus gav Maria rett, han sa ja til å motta også det som kostet penger. Jesus visste om Marias takknemlighet. Ved det samme bordet satt også Lasarus. Jesus hadde gitt Marias bror livet tilbake, og Jesus hadde alltid vært til støtte og hjelp for denne lille søskenflokket i Betania. Hva kunne vel være godt nok for Jesus? Var det vel rart at Maria ønsket å vise at hun satte pris på Jesus? Sett i forhold til det Jesus hadde gjort for denne lille familien var vel en krukke nardussalve for Maria kun et fattig gjensvar på den godhet Jesus hadde vist henne.

At Jesus sa ja til gaven betyr ikke at Jesus her nedtonet ansvaret vi alle har for vår neste. Tvert imot, i Bergprekenen bad Jesus sine etterfølgere elske også sine fiender, og gjøre godt uten å vente noen gjenyttelse. Judas har et poeng i at de fattige kunne fått god hjelp for 300 denarer. Men Maria hadde sett noe som de andre ikke så. Salvingen med ekte, kostbar nardussalve hørte med i Guds frelsesplan. Jesus skulle salves til sin gjerning. Her fikk Maria en viktig oppgave.

To søndager i siste del av fastetiden er det kvinner med navn Maria som er forbilde. Maria budskapsdag var det Maria, mor til Jesus. I dag er det Maria, søster til Marta og Lasarus. Da Jesus ble arrestert og drept vet vi at selv apostlene ble forvirret. Det virket som at de ikke hadde forstått det Jesus sa da han forberedte dem. Det samme skjedde da Jesus stod opp av graven. Full forvirring hos de elleve.

I dagens tekst møter vi en som var forberedt. Hun hadde med seg salve. Var det tilfeldig at Maria salvet Jesus til hans oppdrag? Var det kun for å vise takknemlighet, eller visste Maria hva som kom til å skje? Det hele virket forberedt. Tidspunktet var velvalgt. Vi husker at Maria en gang tidligere fikk støtte hos Jesus. Det var da hun ble irettesatt av Marta for å sluntre unna husarbeidet. Jesus sa den gangen: *«Marta, Marta! Du gjør deg strev og uro med mange ting. Men ett er nødvendig. Maria har valgt den gode del, og den skal ikke tas fra henne.»* Luk 10,41f.

Maria valgte å bruke tid til å høre på Jesus og lære av ham. Jesus gav Maria rett i hennes prioritering. Det var nok Marias bevisste prioritering som nå bar frukt. Hun som hadde brukt tid til å høre på Jesus, skjønnte nok mer enn mange. Maria fikk ha en plass i Guds frelsesplan. Jesus sa, slik Matteus gjengir det: *«Sannelig, jeg sier dere: Overalt i verden hvor evangeliet blir forkynt, skal også det hun gjorde, fortelles til minne om henne.»* Mark 14,10. Slik blir Maria i dag stående som forbilde. Hun settes opp mot Judas. De to blir motpoler i dramaet rundt Jesus.

Da Jesus kom ridende inn i Jerusalem var det trolig både Maria-er og Judas-er som vinket med palmegrener. Alle hadde de forventninger til Jesus. Judas møtte Jesus med ønske om personlig gevinst og utbytte. Han blir representant for de som er opptatt av om det gir noe å være kristen. For dem er Jesus mer et middel. De velger å følge det i den kristne tro som virker fordelaktig og vraker resten.

Annerledes er det for Maria-typene. Det er alle dem som har erfart godhet og kjærlighet i sine liv, og som skjønner at dette kommer fra Gud. Disse er ikke opptatt av egne fordeler eller personlig vinning. Disse er opptatt av å vise takknemlighet til Jesus for alt han har gjort. Maria-typene er villig til å ofre kostbar nardussalve på Jesus, ja, Maria-typene er villig til å gi Jesus alt, stille livet sitt til hans disposisjon.

I dagens tekst er Maria vårt forbilde. En gavmildhet som hennes springer ut fra kjærlighet til Jesus. En kjærlighet som smitter av fra han som elsket henne og alle oss andre først, en kjærlighet fra et takknemlig hjerte. Jesus sa ja til gavmildheten og kjærligheten. Han sa ja til at Maria salvet hans kropp med kostbar

nardussalve. Hans kropp er i dag kirken der han selv er hodet og vi er lemmene. Jesus sa ja til å motta gaver. Og han har sagt: «*Det dere gjorde mot én av disse mine minste søsken, har dere gjort mot meg.*» Matt 25,40.

Jeg tror faktisk man kan stille et stort spørsmål ved om det i det hele tatt går an å elske Jesus og samtidig ikke ha kjærlighet til menigheten. For menigheten er kroppen til Jesus der han selv er hodet. Slik har Jesus knyttet oss til seg og til hverandre.

I dag gjør vi som Maria: vi viser omsorg for kroppen til Jesus, riktignok ikke med kostbar nardussalve, men med det som er enda mer kostbart i våre dager, ved å bruke tid på å være til stede i fellesskapet der Jesus møter oss i ord og sakrament.

Det finnes mange Maria-typer som har spredt en duft av nardussalve inn i fattige hjem og menneskers hverdag. De fleste virker i det stille. De bruker tid til Jesus, tid til å lytte til hans ord, og tid til bønn. Så kommer kjærligheten og tjenesten som en frukt av troen, ikke først og fremst som et ork og et slit, selv om det også kan være slik til tider, men først og fremst som en glede over å kunne gi Jesus litt tilbake, han som gav livet sitt for oss. Måtte vi alle følge Marias eksempel.

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var og er og blir én sann Gud fra evighet og til evighet.